

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

„Dobrze, że jesteś” Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Małgorzata Przybyła - Pecka psycholog

Organizatorzy

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
20 grudnia 2021 r.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

1

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Pochwały i zachęty:

pomagają dziecku w kształtowaniu samooceny,
dodają wiary we własne możliwości,
pomagają lepiej radzić sobie z problemami,
dają poczucie bezpieczeństwa.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

2

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Nie każda pochwała jest dobra, nie każda powoduje zamierzony przez nas skutek.

Źle sformułowana pochwała często wywołuje:

mieszane uczucia,	porównywanie się z innymi,
niedowierzenie,	zniechęcenie,
niechęć do osoby chwalonej,	niechęć do działania,
nierealny obraz samego siebie,	lekceważenie,
poczucie niesprawiedliwości	rywalizację

3

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Nie każda pochwała jest dobra, nie każda powoduje zamierzony przez nas skutek.

Przy wychwalaniu mogą pojawić się:

zwątpienie w wiarygodność osoby chwalonej,
niepokój,
zaprzeczenie,
skoncentrowanie się na własnej słabości,
podejrzenie o manipulowanie

4

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Dobra pochwała to:

1. **nasze słowa** (opis tego, co widzimy i czujemy)
2. **wnioski dziecka** (potrafi pochwalić samo siebie)

Lepiej zatem opisywać niż wychwalać.

5

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Aby pochwalić bez oceniania:

opisz, co widzisz (słyszysz): *„Widzę odkurzony dywan, czyste meble i złożone ubrania. Łóżko pościelone, koc złożony.”*

opisz, co czujesz: *„Miło jest wejść do takiego pokoju.”*

podsumuj godne pochwały zachowanie dziecka:
„To się nazywa świąteczny porządek”

6

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Pułapki dobrej pochwały:

należy unikać takiej pochwały, w której jest ukryte przypomnienie wcześniejszego niepowodzenia,

wyraz „**ale**” rujnuje nawet najlepszą pochwałę,

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Pułapki dobrej pochwały:

lepiej unikać komunikatów „*jestem z Ciebie taka dumna*”, w których bardziej dajemy wyraz własnej pewności siebie, niż chwalimy dziecko,

chwaląc wygląd nastolatka zachowujmy pewną ostrożność ze względu na nieprzewidywalność jego stanu emocjonalnego.

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

To nieprawda, że są dzieci, których nie ma za co chwalić. W każdym można dostrzec coś dobrego – trzeba chcieć dostrzec „**grudki złota**” (czasem są one tylko posypane kurzem lub zabrudzone błotem).

Każdy z nas może nauczyć się dostrzegać dobro w drugim człowieku. Dlaczego ignorujemy zachowania dobre, a tropimy złe?

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Aby mieć za co pochwalić:

zaprosz dzieci do **codziennych, normalnych czynności**

nie wprowadzaj zasady „*ty masz się tylko uczyć*”

jeśli wszystko „ogarniasz” – to co ma dziecko do roboty? Za co je pochwalisz?

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Pochwała opisowa nie odwołuje się do cech charakteru dziecka, lecz do jego starań i osiągnięć.

Zachęca dziecko do powtarzania zachowań, które zostały docenione.

Daje odwagę do wypróbowania swoich sił w nowych sytuacjach.

Daje dziecku świadomość tego, co rzeczywiście potrafi.

Buduje w nim poczucie własnej wartości.

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Napisz list z podziękowaniami do każdego domownika.

Niech ten list zaczyna się np. od słów: *„Uświadomiłem sobie, że nigdy dotychczas nie podziękowałem Ci za to, że..”*

(zastosuj pochwałę opisową do konkretnych faktów, zachowań).

Jak wspierać poczucie wartości u dziecka?

Przygotowałam na podstawie:

Jak kochać i wymagać, Joanna Sakowska, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2016.

Jak mówić do dzieci, żeby nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły, Adele Faber, Elaine Mazlish, Media Rodzina 2013.

"Szkola dla Rodziców i Wychowawców część I", Joanna Sakowska, ORE, Warszawa 2010.

Przykładów przedstawianych przez rodziców uczestniczących w warsztatach *Szkola dla Rodziców i Wychowawców*

Problemów zgłaszanych przez rodziców i młodzież w gabinecie psychologa.

13

Rodzic w roli mediatora:

Dziękuję za uwagę

Małgorzata Przybyła – Pecka

malgorzata.przybylapecka@interia.pl

14